

[Birgith Mogensen]

af dyrtidsreguleringen er i øvrigt medvirkende til den alt for kraftige lønudvikling i Grønland, som jeg godt vil benytte lejligheden til at udtrykke stor bekymring over.

Centrum-demokraterne skal på denne baggrund tilslutte sig det af ministeren for Grønland fremsatte lovforslag.

Dohrmann (FP):

Det er jo egentlig en ganske fantastisk situation. For få år siden vedtog folketingsloven om hjemmestyre for Grønland. Der blev dengang udtalt mange pæne ord om medindflydelse og selvbestemmelse. Ja, der var faktisk ingen ende på, hvor godt og idyllisk det hele skulle være fremover. Ikke desto mindre oplever vi nu, at man på grund af en mindre konflikt, som omhandler nogle og halvfjerds personer, ekstraordinært må indkalde folketings- og foretage lovindgreb. Det synes jeg står i skærende modstrid med alle de pæne bemærkninger, der blev sagt dengang.

Vedrørende det foreliggende lovforslag skal jeg sige, at vi selvfølgelig ikke under de foreliggende omstændigheder kan sidde stille og se på, at det hele går i stå deroppe. Jeg tror, at de kritiske røster, der er rejst fra lønmodtagerside om manglende forhandlingsvilje og lignende, er berettigede, men vi mener, det er rigtigst i denne situation at støtte forslaget.

Som sagt håber vi, at der kommer en ændring af hjemmestyreloven, således at grønlænderne også får ansvaret for at afslutte denne slags sager, i stedet for det pæne papir, de har fået stukket i hånden med den nugældende hjemmestyreløve, hvorefter hjemmestyret faktisk kun deler de penge ud, som danske skatteydere hvert eneste år må sende derop.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Den konflikt mellem Maskinmestrenes Forening og det offentlige aftalenævn, som har fået folketingsloven hasteindkaldt i dag, afspejler på glimrende vis de spor, som det danske koloniherrredømme har sat i det grønlandske samfund. Det er et koloniherrredømme, som har sået og som stadig væk sår splittelse mellem danske og grønlandske arbejder- og funktionærgrupper. Det er en splittelse, som smukt bliver holdt i live på grund af

fødestedskriteriet, som groft diskriminerer hjemmehørende grønlandske arbejdere. Det deler arbejderklassen og funktionærgrupper op i en på papiret førsteklases og andenklases arbejdskraft og er med til at opretholde forestillingen om danskerne som herrefolket og besværliggør på den måde udviklingen af en nødvendig fælles kamp for grønlandske og danske arbejdere.

VS støtter den grønlandske fagbevægelses, SIKs, kamp. VS mener, at danskere, som arbejder i Grønland, burde organiseres i den grønlandske fagbevægelse, og at det burde være denne, der havde forhandlingsretten for arbejdere i Grønland. VS støtter SIK i opfattelsen af, at dansk tilkaldt arbejdskraft bør være en midlertidig foranstaltning. Danmark bør derfor støtte en forceret uddannelsespolitisk indsats, som der også må sættes tilstrækkelig med økonomi af til, således at grønlænderne snarest selv kan overtage de forskellige arbejdsfunktioner i det grønlandske samfund.

VS støtter ikke specielt maskinmestrene. Vi har fra Grønland hørt, at de f.eks. ikke ville støtte den grønlandske fagbevægelse, da denne sidst var ude i konflikt. Vi ved også, at den overenskomstmæssigt varslede konflikt vil sætte dybe spor i det grønlandske samfund, og vi mener, at maskinmestrene burde have været villige til at friholde reelt livsvigtige funktioner fra konflikten i den særlige grønlandske situation – jeg understreger: den særlige grønlandske situation.

VS er og bliver principielt og ufravigeligt modstander af statslige indgreb i overenskomsterne og af suspension af strejkeretten. Lønarbejderne, grønlandske som danske, og deres organisationer må have fuld forhandlings- og aktionsfrihed for deres krav til løn- og arbejdsforhold. Det er og bliver et spørgsmål, som det er op til organisationerne selv at afgøre. Det er ikke et anliggende, der kommer folketingsloven ved, og derfor vil vi stemme imod et lovforslag, der griber ind og forlænger en kollektiv overenskomst, og som ydermere kommer til at fungere som prøveballon for lignende lovindgreb på sygeplejerske-, fysioterapeut- og laborantområdet osv., og som i sin konsekvens åbner for, at de kommende forhandlinger med det offentlige aftalenævn degenererer til rene og skære skinforhandlinger med i forvejen politisk fastlagte lønrammer.